



شناسه	رویه	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۳/۰۵/۳۰
عنوان موضوع	ارائه پیشنهادات نحوه محاسبه قیمت تمام شده مواد معدنی با اخذ نظر کارشناسان رسمی دادگستری در کمیته کشف قیمت ماده معدنی		
مرجع طرح موضوع	کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی صنایع و معادن کشاورزی استان - خانه صنعت معدن و تجارت استان		
شرح موضوع	کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی صنایع و معادن و کشاورزی در نامه ۱۴۰۳/۱۳۸۳/د مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۴ تعیین قیمت تمام شده مواد معدنی از طریق کمیته کشف قیمت و نحوه چگونگی اخذ نظر کارشناسان رسمی دادگستری در کمیته کشف قیمت مواد معدنی را به دبیرخانه شورا منعکس نمود. مطابق بررسی های کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی، در حوزه معادن ضرورت دارد تشکل های این بخش با نظر کارشناسان رسمی دادگستری در عرصه قیمت گذاری اقدام نمایند و این موضوع جایگزین قیمت گذاری دستوری شود. قیمت گذاری دستوری به شیوه ای اطلاق می شود که دولت قیمت کالاها و خدمات را تعیین و کنترل می کند. این شیوه در مقابل قیمت گذاری بازاری یا به عبارتی بازار آزاد قرار می گیرد که در آن قیمت ها به طور طبیعی توسط نیروهای بازار تعیین می شوند. قیمت گذاری دستوری معمولاً از طریق تعیین حداکثر و حداقل قیمت ها، تعیین قیمت های مرجع توسط دولت یا اعلام قیمت های محدود توسط سازمان های مربوطه انجام می شود. سقف قیمت، قیمتی پایین تر از قیمت تعادلی است و دلیلی بر شکل گیری کمبود در اقتصاد خواهد بود. در مقابل، کف قیمت قیمتی بالاتر از قیمت تعادلی در اقتصاد است که باعث به وجود آمدن مازاد در اقتصاد می شود. این روش باعث عدم تعادل و برهم ریختگی شرایط بازار می شود. بعلاوه این موضوع از این جهت نیز حائز اهمیت است که در معادن قیمت تمام شده مستقیماً بر میزان حقوق دولتی معادن موثر است و در صورت ارزیابی غیر کارشناسانه یا خطای محاسبات باعث می شود افزایش هزینه بر واحد معدنی اعمال و چرخه بهره برداری را مختل نماید. لذا استفاده از ظرفیت کانون کارشناسان رسمی دادگستری برای حل مشکلات معدن کاران در مواقع نیاز پروسه قیمت گذاری موثر است. به همین منظور دبیرخانه شورا طی نامه شماره ۱۴۰۳/۱۴۷۸/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۲۸ به سایر تشکل ها و دستگاه های ذیربط موضوع را منعکس نمود و خانه صنعت معدن و تجارت در نامه ۱۴۰۳/۹۸۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۴ نکات قانونی پیرامون موضوع را اعلام و عنوان نمود با عنایت به دستورالعمل اجرایی نحوه کشف قیمت ماده معدنی به شماره ۲۹۳۷۲۲۱ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۶ اجرای ماده ۵۱ آیین نامه اجرایی قانون معادن و ارائه فاکتور فروش توسط بهره بردار (۸۰٪ فاکتور فروش رسمی) راهکاری برای تعیین قیمت واقعی ماده معدنی است و بر اساس بند ۳ دستورالعمل فوق، فقط در صورت عدم ارائه فاکتور فروش اداره کل صمت می تواند جهت کشف بهای ماده معدنی موضوع را در کمیته کشف قیمت بررسی نماید. با توجه به جمع بندی های صورت پذیرفته در دبیرخانه شورا موضوع در سومین نشست کارگروه حمایت از کسب و کار خراسان رضوی مورد بررسی قرار گرفت.		
ایرادات و مشکلات مطروحه	تعیین قیمت برای سنگ های معدنی با عیار پایین بسیار دشوار است؛ به طور مثال هزینه های حمل و نقل و هزینه های جانبی دیگری به معدن کار تحمیل می شود و یا بعضاً معدن تعطیل است؛ اما معدنکار به امید رونق بازار، حقوق دولتی را پرداخت می کند که این موارد در محاسبه حقوق دولتی لحاظ نمی شود.		



همچنین در استان در حال حاضر بیش از ۴۰۰ معدن تقریباً غیرفعال وجود دارد که استخراج ندارند اما حقوق دولتی پرداخت می نمایند. اگر حقوق دولتی آنان پرداخت نشود سلب امتیاز خواهند شد. بعلاوه ضرورت دارد در صورتی که بهره بردار به قیمت گذاری کمیته کشف قیمت معترض باشد، درخواست وی حسب موافقت کمیته مذکور، با هزینه شخصی بهره بردار به کانون کارشناسان دادگستری ارجاع داده شود و پس از آن، گزارش در کمیته مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرد.

نظرات اعضا حاضر در جلسه کارشناسی:

با سلب صلاحیت از معادن غیر فعال استان مخالفیم

مافی، نایب رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد در خصوص دستور کار مبنی بر «بررسی نحوه تعیین قیمت تمام شده مواد معدنی و اخذ نظر کارشناسان دادگستری در کمیته کشف قیمت» اظهار کرد: حقوق دولتی بر اساس بخشی از قیمت مواد معدنی در سر معدن محاسبه می شود. نکته قابل تامل آن است که در چند سال گذشته قیمت مواد معدنی واقعی شده و به تبع آن، حقوق دولتی معادن نیز افزایش یافته است؛ اما نباید از این مساله غافل شد که تعیین قیمت مواد معدنی در سر معدن به یک معضل تبدیل شده؛ چرا که کارشناس صمت بالاترین میزان قیمت رقابتی را به عنوان قیمت تعیین می کند؛ این در حالی است که سنگ معدن به آن قیمت در بازار عرضه نمی شود.

وی ادامه داد: تعیین قیمت برای سنگ های معدنی با عیار پایین بسیار دشوار است؛ به طور مثال هزینه های حمل و نقل و هزینه های جانبی دیگری به معدن کار تحمیل می شود و یا بعضاً معدن تعطیل است؛ اما معدنکار به امید رونق بازار، حقوق دولتی را پرداخت می کند که این موارد در محاسبه حقوق دولتی لحاظ نمی شود.

مافی تصریح کرد: برخی از اعضای کمیته کشف قیمت مواد معدنی، تخصصی در حوزه معدن ندارند، در نتیجه قیمت گذاری آنان به بهانه رعایت حقوق مصرف کننده زیاد است که فشار مضاعفی به بهره بردار تحمیل می کند.

او خاطرنشان کرد: با سلب صلاحیت از معادن غیرفعال استان مخالفیم؛ چرا که تعداد انگشت شماری از افراد در این معادن هنوز مشغول به کار هستند؛ اما بهره بردار قادر به پرداخت حقوق دولتی نیست. از این رو، سلب امتیاز از این معادن غیرمنطقی است؛ چرا که سبب بیکاری این افراد خواهد شد.

اداره کل صمت موظف به تعیین حقوق دولتی معادن بر اساس فاکتور ارائه شده توسط بهره بردار است

در ادامه، توکلی، معاون امور معادن و صنایع معدنی اداره کل صمت استان با بیان اینکه حقوق دولتی بر اساس استخراج اسمی معادن که در پروانه بهره برداری درج شده، اخذ می گردد، افزود: یک هزار و ۱۶۵ معدن در سامانه کاداستر ثبت شده است که حدود ۵۵۰ معدن فعال و مابقی غیرفعال هستند. بر اساس آیین نامه اجرایی قانون معادن، تعیین قیمت معادن فعال در کمیته کشف قیمت صورت می گیرد که متشکل از صمت، نظام مهندسی، سازمان حمایت حقوق مصرف کنندگان، خانه معدن و سازمان امور مالیاتی در هر استان است.

جمع بندی جلسه
کارگروه تخصصی
(کارشناسی) به تاریخ

۱۴۰۳/۰۵/۰۳



وی تصریح کرد: بر اساس قانون، صمت موظف است حقوق دولتی را بر اساس فاکتور ارائه شده توسط بهره بردار تعیین کند. این در حالی است که در اکثر مواقع بهره بردار فاکتوری ارائه نمی‌کند. نمایندگان بخش خصوصی نیز در کمیته کشف قیمت حضور دارند و به رغم آن که برخی از تشکل‌های معدنی عضو رسمی کمیته نیستند اما برای مشورت گرفتن از آنان به کمیته دعوت می‌شوند.

توکل‌ی عنوان کرد: طبق قانون، نحوه بررسی و تعیین قیمت تمام شده مواد معدنی مشخص است و ما ملزم به رعایت آن هستیم. بر این اساس بهره بردار صرفاً می‌تواند اعتراض خود را در خصوص قیمت گذاری به کمیته کشف قیمت ارجاع دهد.

«ابراهیم ناصری»، مشاور عالی صمت خراسان رضوی نیز با بیان اینکه توصیه می‌شود خانه معدن استان عارضه یابی در خصوص معادن غیرفعال استان داشته باشد، اظهار کرد: طی سال‌های اخیر معادن بسیاری با ۱۵ الی ۲۰ درصد ظرفیت فعال بوده اند؛ اما با تغییر بهره برداران در بسیاری از این معادن، طرح‌های توسعه در دستور کار قرار گرفته و گردش مالی قابل توجهی در این معدن به وجود آمده است. شاید این عارضه یابی منجر به آن شود تا معدنی که دارای مشکل مالی هستند، به بهره برداران دیگری برای فعال سازی واگذار شود.

در بخش دیگری از نشست، «سید محمد رضا وحیدی»، رئیس کانون کارشناسان رسمی دادگستری خراسان رضوی اظهار کرد: کانون کارشناسان دارای متخصصینی در رشته‌های مهندسی معادن، کارشناسان حسابداری، حسابداری، کارشناسان مالیاتی، حمل و نقل، وسایل نقلیه، محاسبات دستگاه‌ها و... است که قادر به محاسبه بهای تمام شده بنا به شرایط بازار می‌باشند که بعضاً این ارزیابی‌ها در گروه‌هایی متشکل از متخصصین مختلف صورت می‌گیرد؛ لذا اگر مأموریتی به کارشناسان ما در حوزه معدن محول شود آنان توانایی محاسبه تمامی فرآیندها اعم از شناسایی، استخراج، حمل و نقل، بازاریابی، بازرگانی، حسابداری و مالیاتی را در قالب گروه‌های کارشناسی خواهند داشت.

لبافی؛ رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان در جمع بندی مباحث دستور کار دوم این نشست عنوان کرد: در حال حاضر بیش از ۴۰۰ معدن تقریباً غیرفعال در استان وجود دارد که استخراج ندارند و لیکن حقوق دولتی پرداخت می‌نمایند اگر حقوق دولتی آنان پرداخت نشود سلب امتیاز خواهند شد که این مساله مورد موافقت بخش خصوصی نیست. البته در این میان باید رویکرد واقع گرایانه اتخاذ کرد؛ به نحوی که هم معادن فعال شود و هم حقوق دولتی پرداخت گردد.

آنچه مسلم است اداره کل صمت باید ضرب‌العجل ۶ ماهه برای فعال سازی این معادن تعیین کند تا این معادن به چرخه تولید بازگردند؛ لبافی افزود: در این جلسه مقرر شد قیمت گذاری برای معادن فعال از طریق ارائه فاکتور از سوی بهره‌بردار (به منظور اعلام قیمت ماده معدنی) به اداره کل صمت صورت بگیرد. همچنین، برای معادن غیرفعال مقرر گردید در صورتی که بهره بردار به قیمت گذاری کمیته کشف قیمت معترض باشد، درخواست وی حسب موافقت کمیته مذکور، با هزینه شخصی بهره بردار به کانون کارشناسان دادگستری ارجاع داده شود و پس از آن، گزارش در کمیته مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرد.



دستگاه های استانی دارای نماینده در جلسه:

دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان خراسان رضوی، اداره کل راه و شهرسازی استان خراسان رضوی، رئیس محترم هیأت مدیره کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان خراسان رضوی، کمیسیون صنعت اتاق، کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق، خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی، رئیس هیئت مدیره انجمن صنایع همگن معدن، رئیس مرکز داوری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران - مشهد، رئیس انجمن شن شویی خراسان رضوی

جمع بندی مورد توافق اعضا

با عنایت به مکاتبه شماره ۱۴۰۳/۱۳۸۳/د مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۴ کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق پیرامون چگونگی نحوه محاسبه قیمت تمام شده ماده معدنی از طریق کمیته کشف قیمت و تاثیر آن بر میزان حقوق دولتی جهت واقعی تر شدن قیمت های تعیین شده مواد معدنی خواستار اخذ نظر کارشناسان رسمی دادگستری در کمیته کشف قیمت شدند.

پس از بحث و بررسی مقرر گردید:

طبق ماده ۱۴ قانون معادن اصلاحی ۱۳۹۴/۰۲/۰۱ دارنده پروانه بهره برداری باید درصدی از بهای ماده معدنی موضوع پروانه را به نرخ روز در سر معدن به صورت استخراج شده یا کانه آرابی شده یا فرآوری شده در چهارچوب بودجه مصوب با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصویب شورای عالی معادن به عنوان حقوق دولتی به وزارت صنعت، معدن و تجارت پرداخت نماید. ضوابط تعیین زمان و میزان درصد یادشده با توجه به عوامل مؤثری همچون محل و موقعیت معدن، شرایط و موقعیت منطقه، میزان و نوع کانه آرابی، وضعیت ذخیره معدنی، روش استخراج، تعهدات و سود ترجیحی بهره بردار در آیین نامه اجرائی این قانون مشخص می شود. درآمدهای حاصل از اجرای این ماده به حساب خزانه داری کل کشور منظور می گردد. با توجه به مغایرت هایی که در نحوه محاسبه و تعیین قیمت مواد معدنی از نظر بخش خصوصی وجود دارد مقرر گردید:

الف) اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان در خصوص معادنی که در حال حاضر فعال و میزان استخراج بر اساس ظرفیت درج شده در پروانه بهره برداری می باشد پرداخت حقوق دولتی را بر اساس فاکتور ارائه شده توسط صاحبان و بهره برداران آن معادن محاسبه نماید.

ب) در خصوص معادن غیر فعال که در حال حاضر محاسبه حقوق دولتی بر اساس ظرفیت اسمی بجای ظرفیت عملی صورت می گیرد، در صورت بروز اختلاف نظر بین بهره بردار معدن و کمیته کشف قیمت در نحوه محاسبات حقوق دولتی در صورتی که بهره بردار به قیمت گذاری کمیته کشف قیمت معترض باشد، درخواست وی حسب موافقت



کمیته مذکور، با هزینه شخصی بهره بردار به کانون کارشناسان دادگستری ارجاع و پس از استعلام نظر از کانون کارشناسان محاسبه نهایی صورت گیرد.	
با عنایت به جمع بندی ها و جمیع جهات به شورا پیشنهاد می شود الف) اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان در خصوص معدنی که در حال حاضر فعال و میزان استخراج بر اساس ظرفیت درج شده در پروانه بهره برداری می باشد پرداخت حقوق دولتی را بر اساس فاکتور ارائه شده توسط صاحبان و بهره برداران آن معادن محاسبه نماید. ب) در خصوص معادن غیر فعال که در حال حاضر محاسبه حقوق دولتی بر اساس ظرفیت اسمی بجای ظرفیت عملی صورت می گیرد، در صورت بروز اختلاف نظر بین بهره بردار معدن و کمیته کشف قیمت در نحوه محاسبات حقوق دولتی در صورتی که بهره بردار به قیمت گذاری کمیته کشف قیمت معترض باشد، درخواست وی حسب موافقت کمیته مذکور، با هزینه شخصی بهره بردار به کانون کارشناسان دادگستری ارجاع و پس از استعلام نظر از کانون کارشناسان محاسبه نهایی صورت گیرد.	پیشنهادهات
۱- نامه ۱۴۰۳/۱۳۸۳/د مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۴ کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی صنایع و معادن کشاورزی استان ۲- صورتجلسه کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۱ ۳- صورتجلسه سومین جلسه کارگروه حمایت از کسب و کار خراسان رضوی مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۰۳ ۴- نامه شماره ۱۴۰۳/۱۴۷۸/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۲۸ دبیرخانه شورای گفت و گو ۵- نامه شماره ۱۴۰۳/۹۸۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۴ خانه صنعت معدن و تجارت استان ۶- دستورالعمل اجرایی نحوه کشف قیمت‌ماده معدنی به شماره ۲۹۳۷۲۲۱ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۶ ۷- آیین نامه اجرایی قانون معادن مصوب ۱۳۹۲ وزیران عضو کارگروه توسعه بخش معدن ۸- قانون اصلاح قانون معادن مصوب سال ۱۳۹۴	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه